

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjälte

Vedlegg

FRIVILLIG FRAMTID – DELPLAN FOR FRIVILLIGHET I TRØNDELAG 2025 – 2030 - HANDLINGSPROGRAM

Vedtatt av fylkestinget 9. april 2025

INNLEDNING

Delplan for frivillighet i Trøndelag – *Frivillig framtid* er en plan for frivillighetsfeltet som har utgangspunkt i politisk vedtak fra juni 2022. Planen gjelder for perioden 2025 – 2030 og er en operasjonalisering av Kulturstrategien Balansekunst. Delplan for frivillighet i Trøndelag – *Frivillig framtid* omhandler imidlertid hele frivillighetsfeltet, og ikke bare kulturfrivilligheten.

Delplan for frivillighet i Trøndelag – *Frivillig framtid* er delt inn i tre hoveddeler:

Kapittel 2 – 5: Kompetanseheving og bevisstgjøring rundt frivillighetsfeltet; både nasjonalt, regionalt og internt i Trøndelag fylkeskommune

Kapittel 6: Om funnene i kartleggingsarbeidet og utdrag fra kunnskapsgrunnlaget i Trøndelag

Kapittel 7 - 8: Satsingsområder og mål, samt tiltak i et eget handlingsprogram

Basert på utarbeidet kunnskapsgrunnlag, eksisterende politiske føringer, eksisterende tiltak, samfunnskunnskap og trender, ønsker Trøndelag fylkeskommune å fortsatt prioritere, samt å styrke arbeidet innenfor frivillig sektor. Dette vil bli gjort gjennom videreføring og videreutvikling av eksisterende tiltak, samt å etablere nye tiltak. Trøndelag fylkeskommune ønsker også å legge til rette for en selvstendig frivillig sektor.

På bakgrunn av eksisterende føringer og utarbeidet kunnskapsgrunnlag, er delplanens handlingsprogram delt inn i følgende satsingsområder:

Økonomi – Møteplasser – Kompetanseheving, rekruttering og informasjon – Samordning – Inkludering.

Til satsingsområdene er det utarbeidet 5 mål for planperioden:

Satsingsområde	Mål
1. Økonomi	I planperioden tilbyr Trøndelag fylkeskommune støtteordninger som stimulerer til en bred og allsidig frivillig sektor.
2. Møteplasser	I planperioden tilrettelegger Trøndelag fylkeskommune for møteplasser og nettverksbygging mellom offentlig, privat og frivillig sektor.
3. Kompetanseheving, rekruttering og informasjon	I planperioden bidrar Trøndelag fylkeskommune med kompetanseheving og informasjonsformidling for frivillig sektor.
4. Samordning	I planperioden utvikler Trøndelag fylkeskommune en helhetlig struktur for arbeid rettet mot frivillig sektor.
5. Inkludering	I planperioden stimulerer Trøndelag fylkeskommune til en åpen og inkluderende frivillig sektor.

SATSINGSOMRÅDE 1: ØKONOMI

MÅL: I planperioden tilbyr Trøndelag fylkeskommune støtteordninger som stimulerer til en bred og allsidig frivillig sektor.

Økonomi spiller en meget viktig rolle for frivillig sektor da den både påvirker drift og utvikling i en organisasjon. Økonomiske utfordringer kan påvirke frivillighetens evne til å levere tjenester og aktiviteter. Frivilligheten ønsker å fokusere på samt bruke sin energi på sitt mandat og sin misjon fremfor å bruke tid og ressurser på å sikre finansiering; Dette må Trøndelag fylkeskommunene være bevisst på og prøve å tilrettelegge for støtteordninger som både bidrar til forutsigbarhet, har bredt nedslagsfelt samtidig som tilskuddsordningene både er rettferdige og har enkle søknadsprosedyrer; alt innenfor det fylkeskommunens økonomi tillater.

Tiltak for perioden er:

Nr.	Tiltak	Kommentar / utdyping	Ansvarlig	Samarbeids-partnere
1	Sikre en mer forutsigbarhet i frivilligheten gjennom muligheten til å søke om flerårige driftstilskudd.	Dette gjøres gjennom nye vedtatte retningslinjer for driftstilskudd på kultur- og folkehelseområdet som ble vedtatt i fylkestinget i desember 2024 - Sak 137/24.	TRFK - Avd. Kultur og folkehelse	
2	Tilby støtteordninger som har et bredt nedslagsfelt innenfor frivillighetsfeltet på region-/fylkesnivå.	Arbeidet må gjøres i tråd med innhold i nytt styringsdokument «Rammer for fylkeskommunal virkemiddelbruk på kultur- og folkehelseområde» som er vedtatt Sak 137/24.	TRFK - Avd. Kultur og folkehelse	
3	Legge til rette for enkle og rettferdige støtteordninger (for «alle»), inkl. forenklede søknadsprosesser	Det skal sees på muligheten for å etablere en felles veileder for tildeling av fylkeskommunale tilskudd i TRFK. Veilederen skal sikre at fylkeskommunen fordeler tilskudd i samsvar med forvaltningsloven og kravet om god forvaltningsskikk, og at dette er kommunisert og kjent (jfr. Sak 137/24). Det må på plass enkle og spesialtilpassede søknadskjemaer, samt få på plass et standardisert rapporteringsskjema som gjelder for flere støtteordninger.	TRFK - Avd. Kultur og folkehelse	Avd. organisasjon og økonomi - Seksjon Arkiv

SATSINGSOMRÅDE 2: MØTEPLASSER

MÅL: I planperioden tilrettelegger Trøndelag fylkeskommune for møteplasser og nettverksbygging mellom offentlig, privat og frivillig sektor.

Å tilrettelegge for møteplasser og nettverksbygging mellom offentlig, privat og frivillig sektor er avgjørende for å fremme samarbeid, innovasjon og samfunnsutvikling. Trøndelag fylkeskommune er direkte og indirekte involvert i både etablering, tilrettelegging og drift av ulike former for møteplasser, men mest vanlig er dialogmøter og konferanser. Trøndelag fylkeskommune skal være bevisst på å tilrettelegge for gode møteplasser hvor både frivillig, offentlig og privat sektor er involvert (der dette er naturlig).

Tiltak for perioden er:

Nr.	Tiltak	Kommentar / utdyping	Ansvarlig	Samarbeids-partnere
1	Vurdere videreføring av ordningen om gratis lokaler for frivilligheten i egnede fylkeskommunale bygg, samt å inkludere fylkeshusene i dette tilbudet.	Fylkesdirektøren har i arbeidet med budsjett og økonomiplan foreslått å videreføre tiltaket ut 2025 for å få mer grunnlag for å evaluere denne prøveordningen. Ordningen koster årlig kr. 6 000 000,- . Vedtak ifm. behandling i fylkestinget 9. april 2025, sak 21 / 25: <i>Fylkestinget anerkjenner viktigheten av tilgang på lokaler for barne- og ungdomsfrivilligheten, og betydningen dette har for bredden av tilbud over hele fylket.</i> <i>Prøveordningen med gratis leie av fylkeskommunale bygg, som er videreført ut 2025, evalueres i henhold til vedtak i sak 122/24. Evalueringen legges frem som del av budsjettbehandlingen høsten 2025.»</i>	TRFK - Avd. Kultur og folkehelse	Avd. Eiendom, og Avd. Kompetanse
2	Sikre at frivilligheten får en sentral plass i kultur- og folkehelse-konferansen « Drivkraft ».	Konferansen arrangeres av Trøndelag fylkeskommune og arrangeres annethvert år fra 2026. Deler av konferansen skal tilpasses frivilligheten, både med tanke på tidspunkt og innhold.	TRFK - Avd. Kultur og folkehelse	

3	Koordinere og bidra til møteplasser / konferanser for samhandling og nettverksbygging.	Dette gjelder på alle fagområder som har frivilligheten som målgruppe.	TRFK - Avd. Kultur og folkehelse	Avd. kompetanse
4	Få på plass dagsturhytter i alle kommunene i fylket.	Være en pådriver og aktivt følge opp og veilede kommunene fram til prosjektet går ut i slutten av 2026. TRFK bidrar med kr. 11.4 mill. Totalpris er kr. 57 mill. Frivilligheten skal både være en samarbeidspart og mulige brukere av dagsturhyttene som en møteplass.	TRFK - Avd. Kultur og folkehelse	Sparebank 1 SMN, kommunene i fylket og frivilligheten
5	Nå målsettingen om å etablere 15 – 20 SKIA -anlegg innen vinteren 2026.	Få en utlysning på plass i 2025 der lag/foreninger og kommuner kan søke om midler og rådgiving i fra prosjektet til etablering av anlegg. TRFK bidrar med kr. 6,2 mill. Anleggene vil bli arenaer som frivilligheten kan benytte seg av i forbindelse med sine aktiviteter.	TRFK - Avd. Kultur og folkehelse	Norges Skiforbund, skikretsene i Trøndelag og Møre og Romsdal, Sparebank1 SMN, Norges Cykleforbund og TVERGA
6	Invitere frivilligheten til aktiv dialog og deltakelse i relevante saker.	Arrangere felles dialogmøter i forbindelse med høringer, innspill til planverk etc.	TRFK - Avd. Kultur og folkehelse	Avd. Kompetanse, Avd. Regional utvikling og tannhelse, Frivilligheten
7	Stimulere til at profesjonelle aktører i større grad samarbeider med frivillig sektor der dette kan være naturlig.	Gjøres gjennom tilrettelegging av møteplasser / dialogmøter og bruk av virkemidler.	TRFK - Avd. Kultur og folkehelse	

SATSINGSOMRÅDE 3: KOMPETANSEHEVING, REKRUTTERING OG INFORMASJON

MÅL: I planperioden bidrar Trøndelag fylkeskommune med kompetanseheving og informasjonsformidling for frivillig sektor.

Kompetanseheving og god informasjonsformidling er viktige faktorer for å drive et godt rekrutteringsarbeid innenfor frivillig sektor. En av de største utfordringene til frivillig sektor er nemlig å lykkes i sitt rekrutteringsarbeid. Trøndelag fylkeskommune har både nettverk og samarbeidsavtaler som kan være til stor nytte for frivillig sektor, så fylkeskommunen må derfor være bevisst sin rolle som kunnskapsformidler både gjennom å tilrettelegge for kompetanseheving og å videreformidle informasjon om tilgjengelige verktøy.

Tiltak for perioden er:

Nr.	Tiltak	Kommentar / utdyping	Ansvarlig	Samarbeids-partnere
1	Gjennomføre kompetansehevingskurs etter ønske og behov, som f.eks. styrekurs og søknads-utfyllingskurs for ulike støtteordninger	Ha en aktiv dialog med frivilligsentraler, lag og foreninger etc. på region og fylkesnivå, samt lytte til deres ønsker og behov. Fagansvarlige går sammen og lager et digitalt kurs hvor det orienteres om fylkeskommunens relevante støtteordninger, og enkel veiledning i digital søknadsutfylling.	TRFK - Avd. Kultur og folkehelse	Frivilligheten, Frivillighet Norge
2	Videreformidle tilgjengelige digitale verktøy for kompetanseheving og informasjonsformidling.	Aktiv videreformidle de verktøyene Frivillighet Norge tilbyr; som f.eks. Den digitale Frivillighetsveilederen. Synliggjøre muligheten for å benytte seg av frivillig.no og ungfrid.no som informasjonsplattformer. Dette er gratis verktøy for profilering / annonsering og rekruttering av/ til frivillighetens aktiviteter.	TRFK - Avd. Kultur og folkehelse	Frivillighet Norge

3	Sikre et godt samarbeid med VOFO (voksen-opplæringsforbundet).	Videreformidle og synliggjøre i større grad det kompetansehevingstilbudet organisasjonene i VOFO tilbyr frivilligheten.	TRFK - Avd. Kompetanse	Avd. Kultur og folkehelse
4	Synliggjøre og bevisstgjøre frivillighetens viktige rolle i (lokal-)samfunnet for offentlig og privat sektor.	TRFK må arbeide for at viktigheten av frivillig sektor sin rolle blir synliggjort i relevante planverk; både på lokalt og regionalt nivå.	TRFK - Avd. Kultur og folkehelse	Avd. Regional utvikling og tannhelse, Avd. Kompetanse og Frivilligheten
5	Lage en kommunikasjonsplan for aktiv formidling av informasjon som har relevans for frivilligheten.	Oppdatere kontaktlister for frivilligheten på fylkes- / regionnivå etter beste evne slik at informasjonen når ut til målgruppen. Sende ut jevnlig nyhetsbrev med informasjon som søknadsfrister, arrangement, tilbud og ellers annen relevant informasjon.	TRFK - Avd. Kultur og folkehelse	Seksjon kommunikasjon og Frivilligheten

SATSINGSOMRÅDE 4: SAMORDNING

MÅL: I planperioden utvikler Trøndelag fylkeskommune en helhetlig struktur for arbeid rettet mot frivillig sektor.

Samordning krever både innsats og vilje til samarbeid; dette gjelder både i offentlig, privat og frivillig sektor. Flere frivillige organisasjoner i Trøndelag har nylig etablert egne nettverk for blant annet samhandling og dialog. Ved å samarbeide godt med nye og eksisterende frivillighetssammenslutninger, samt å få på plass egne frivillignettverk både internt i organisasjonen og sammen med kommunene, vil også Trøndelag fylkeskommune få en mer helhetlig struktur på sitt arbeid rettet mot frivillig sektor.

Tiltak for perioden er:

Nr.	Tiltak	Kommentar / utdyping	Ansvarlig	Samarbeids-partnere
1	Videreføre samarbeidsavtale med Frivillighet Norge.	Snarest mulig starte en dialog med Frivillighet Norge om muligheter, avklaringer og eventuelle forventninger til oppfølging av samarbeidsavtalen.	TRFK - Avd. Kultur og folkehelse	Frivillighet Norge
2	Etablere et fagnettverk med kommunalt ansatte som jobber for og med frivilligheten.	Få på plass kontaktpersoner i kommunene og gjennomføre frivillighetsmøter med dem ca. to ganger i året, eller ved behov.	TRFK - Avd. Kultur og folkehelse	Kommunene og Frivillighet Norge
3	Bidra i arbeidet med etablering av «Trøndelag Kulturkrets».	Gjøres gjennom dialog, råd og veiledning.	TRFK - Avd. Kompetanse	Organisasjonene tilknyttet kulturkretsen
4	Etablere et fagnettverk internt i Trøndelag fylkeskommune for ansatte som jobber for og med frivilligheten.	Få på plass et nettverk bestående av ansatte fra ulike seksjoner og avdelinger.	TRFK - Avd. Kultur og folkehelse	Avd. Kompetanse, Avd. Regional utvikling og tannhelse

5	Bidra til å styrke kommunenes langsiktige og systematiske folkehelsearbeid ; også de som ikke deltar i «Program for folkehelsearbeid».	Gjøres blant annet gjennom læringsnettverk for kompetanseheving for alle kommuner. Et delmål i det nasjonale programmet er å legge til rette for samarbeid mellom relevante aktører, blant annet frivillig sektor. Kommunene skal i henhold til folkehelseloven legge til rette for samarbeid med frivillig sektor.	TRFK - Avd. Kultur og folkehelse	Kommuner
6	Evaluerer Trøndelag fylkeskommunes priser og stipend.	Ferdigstille evalueringsarbeidet som pågår, med fokus på forenkling, tydelighet, synlighet og videreutvikling.	TRFK - Avd. Kultur og folkehelse	Avd. Organisasjon og økonomi – Seksjon politisk sekretariat
7	Evaluerer og gjennomgår eksisterende tilbud og virkemidler i TRFK som er relevant for frivilligheten (direkte og indirekte).	For å kunne inneha gode tjenester å tilby frivilligheten, må TRFK kontinuerlig vurdere og evaluere, samt om mulig videreutvikle sine eksisterende virkemidler; blant annet med tanke på tidsbruk, innhold, treffsikkerhet og økonomi.	TRFK - Avd. Kultur og folkehelse	Avd. Kompetanse, Avd. Regional utvikling og tannhelse Avd. Organisasjon og økonomi – Seksjon politisk sekretariat

SATSINGSOMRÅDE 5: INKLUDERING

MÅL: I planperioden stimulerer Trøndelag fylkeskommune til en åpen og inkluderende frivillig sektor.

En åpen og inkluderende fritid er ikke bare viktig for enkeltindividet, men også for samfunnet som helhet. Mange frivillige organisasjoner er med på å fasilitere sosiale møteplasser som tilrettelegger for integrering og inkludering. Gjennom blant annet å følge opp «Temaplan for integrering», vil Trøndelag fylkeskommune ta et viktig samfunnsansvar med å bidra til en mer åpen og inkluderende frivillig sektor.

Tiltak for perioden er:

Nr.	Tiltak	Kommentar / utdyping	Ansvarlig	Samarbeids-partnere
1	Støtteordningen « Etablering og oppgradering av utstyrssentraler » gjøres til en fast støtteordning.	Videreutvikle tilskuddsordningen fra et prosjekt til en fast ordning med tanke på forutsigbarhet for mulige søkere. I perioden 2023 – 2025 er det årlig avsatt kr. 500 000,- til ordningen.	TRFK - Avd. Kultur og folkehelse	
2	Jobbe aktivt for å formidle ABC for god psykisk helse som et verktøy.	Bidra til at frivilligheten er kjent med abc-metodikken og kan ta den i bruk i sitt arbeid, gjennom informasjon og kunnskapsdeling.	TRFK - Avd. Kultur og folkehelse	Folkehelsealliansen, Frivilligheten, og Kommuner.
3	Ha et tydelig integreringsperspektiv som del av den årlige trønderske kultur- og folkehelsekonferansen Drivkraft.	<i>Hentet Fra temaplan for integrering. Denne planen tar for seg hvordan fylkeskommunen jobber med integrering av innvandrere innenfor forskjellige virksomhetsområder. Et delmål i planen er «Bedre hverdagsintegrering for innvandrere». Og utfordringsbeskrivelsen er at «Innvandrere har i snitt lavere sosial og demokratisk deltakelse enn øvrig befolkning».</i>	TRFK - Avd. Kompetanse	Avd. Kompetanse

4	Utarbeide en oversikt over ulike aktører i frivilligheten som bidrar til å integrere innvandrere, hva de gjør og hvordan den enkelte trønder kan bidra.	<i>Hentet fra temaplan for integrering</i>	TRFK - Avd. Kultur og folkehelse	Avd. Kompetanse
5	Inkludere frivilligheten i arbeidet med å motvirke negativ sosial kontroll og radikalisering.	<i>Hentet fra temaplan for integrering</i>	TRFK - Avd. Kultur og folkehelse	Avd. Kompetanse, Falstadsenteret
6	Initiere et samarbeid med Ungdommens Fylkesutvalg knyttet til frivillighet og integrering av innvandrere-ungdom.	<i>Hentet fra temaplan for integrering</i>	Avd. Kompetanse	UFU
7	Legge inn frivillighetens rolle og hva fylkeskommunen og kommunene kan gjøre for å bidra til å styrke deres arbeid, som et eget tema i fylkeskommunens årlige dialogmøter med kommunene om bosetting av flyktninger.	<i>Hentet fra temaplan for integrering</i>	Avd. Kompetanse	Avd. Kultur og folkehelse, Avd. Regional utvikling og tannhelse
8	Det må sikres at innvandrere-organisasjoner som har et fylkesomfattende integreringsarbeid har mulighet til å få fylkeskommunal støtte.	<i>Hentet fra temaplan for integrering</i>	TRFK - Avd. Kultur og folkehelse	Avd. Kompetanse

